

© PCFRUIT

FINANCIËEL RESULTAAT VAN PLANTSISTEEMEN BIJ CONFERENCE

In vergelijking met 20 jaar geleden is het areaal peer in België meer dan verdubbeld. In de volgende jaren zal de totale productie nog verder toenemen. Daarom zal het in de toekomst erg belangrijk zijn dat men bij de aanleg van een nieuw perceel kiest voor een plantsysteem dat de investeringen snel kan terugverdienen en waarbij het aandeel dikke Conference met een groene achtergrondkleur zo hoog mogelijk ligt. – *Jef Vercammen, pcfruit*

Verschillende plantsystemen

Om de fruittelers te helpen bij de keuze van het plantsysteem legden we in het voorjaar van 2002 7 verschillende plantsystemen aan voor Conference geënt op Kwee Adams-onderstam.

Van bij de aanleg werden alle kosten en arbeid genoteerd en omgerekend naar 1 ha (Tabel 1). Om een goede vergelijking mogelijk te maken, werden de kosten en de arbeid van de struik-spil op 100% gesteld. Deze procentuele vergelijking van opbrengstgegevens is weergegeven in tabel 2.

Aanleg

Het drapeausysteem, de Tiense haag en de lange snoei zijn goedkoper in aanleg dan de struik-spil en het kandelaarsysteem. Bij dit laatste systeem zorgt het plaatsen van de bamboes voor extra arbeid. De V-haag (zie foto bovenaan) en

de snoerbomen vragen de hoogste investeringen en de meeste uren arbeid. Het hogere bomenaantal per hectare speelt hierbij uiteraard een belangrijke rol. Hoewel de aanlegkosten (bomen en

.....
Wie tevreden is met zijn huidige plantsysteem en voldoende productie en kwaliteit behaalt, kan er best mee voortgaan.
.....

steunmateriaal) nauw samenhangen met het bomenaantal, zijn er toch een aantal afwijkingen. Zo heeft de V-haag met 180% relatief hoge kosten in vergelijking tot het aantal bomen. Dit is hoofdzakelijk te wijten aan het materiaal dat nodig is voor de

constructie van de V's. Wat arbeid betreft, was het de V-haag die de meeste uren werk vroeg. Dit was het gevolg van het aantal uren dat nodig was voor het maken en het plaatsen van de V's.

Verschillende groei-jaren

De kosten en de arbeid tijdens de verschillende groei-jaren worden volgens hetzelfde principe vergeleken. Wat de kosten betreft, zijn de verschillen duidelijk kleiner dan bij de aanleg. Enkel het drapeausysteem brengt veel hogere kosten met zich mee dan de andere plantsystemen. De hogere kosten van dit plantsysteem van het tweede tot en met het zesde groei-jaar zijn het gevolg van het bijplaatsen van extra draden.

Wat de arbeid betreft, zien we dat de V-haag, de lange snoei en het drapeausysteem de meest arbeidsintensieve systemen zijn. Voor de V-haag is dit

voornamelijk het gevolg van de tijd die nodig is voor het uitbuigen en aanbinden in het tweede groei-jaar. Het drapeausysteem vraagt veel arbeid bij het opbouwen van het volledige systeem.

Opbrengst en maatsortering

Wanneer we in tabel 2 de totale opbrengsten van 2003 tot en met 2011 bekijken, zien we dat de hoogste opbrengsten per hectare gehaald worden door de lange snoei, gevolgd door het drapeausysteem. De V-haag, die na 8 jaar de hoogste totale opbrengst had, komt nu op de derde plaats. De andere plantsystemen, uitgezonderd de snoerbomen, hebben vergelijkbare opbrengsten, die 35 tot 40% lager liggen dan deze van de lange snoei. De snoerbomen hebben de laatste jaren een belangrijk deel van hun achterstand ingehaald. In de beginjaren viel de productie tegen omdat er te weinig productiehout aanwezig was. Wat de maatsortering betreft, blijkt uit tabel 2 dat gemiddeld de dikste peren voorkwamen bij de V-haag en het kandelaarsysteem. De lange snoei daarentegen had gemiddeld de kleinste peren. Ook bij de snoerbomen was het gemiddeld vruchtgewicht eerder laag.

Financieel resultaat na 10 groei-jaren

Voor de berekening van het financieel resultaat zijn we uitgegaan van de reële kosten (exclusief btw) en de reële gepresteerde arbeid. Deze arbeid hebben we opgesplitst in machinale arbeid (spuiten, maaien, klepelen ...), arbeid gepresteerd door de bedrijfsleider (onder andere snoeien), arbeid gepresteerd door een vaste arbeidskracht en seizoenarbeid (onder meer plukken en sorteren). Bij de berekening van de totale kostprijs na 10 groei-jaren hebben we geen rekening gehouden met afschrijvingen, dit wil zeggen dat we de kosten voor investeringen (bijvoorbeeld bomen en steunmateriaal) volledig hebben meegerekend. Een aantal andere kosten – zoals grond, frigo's, aankoop machines en gebouwen – zijn evenmin in rekening gebracht. Wat de financiële opbrengst betreft, zijn we van het tweede tot en met het tiende groei-jaar uitgegaan van de gemiddelde prijzen per maat- en kwaliteitsklasse over het hele verkoopseizoen.

Het financiële resultaat na 10 groei-jaren is weergegeven in figuur 1. Hieruit blijkt dat het drapeausysteem het beste financiële resultaat behaalt. De lage aanlegkosten en de hoge opbrengsten spelen hierbij uiteraard een belangrijke rol. De lange snoei, die tot en met het

negende groei-jaar op de eerste plaats stond, is teruggevallen naar de tweede plaats. De verklaring is te zoeken bij het te kleine aandeel vruchten groter dan 60 mm.

Het slechtste financiële resultaat wordt tot nu toe gehaald door de snoerbomen. De tegenvallende producties in de beginjaren leiden er immers toe dat de hoge aanlegkosten na 10 jaar nog maar net zijn

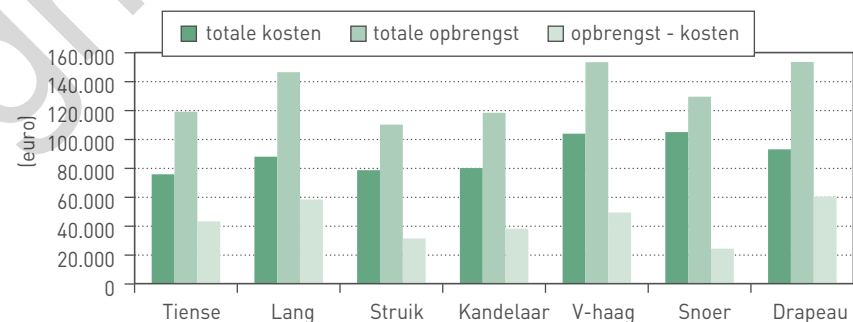
als hij voldoende productie kan halen met een goede vruchtmaat en een goede vruchtkwaliteit, dan kan hij best verder gaan met dit systeem. Zowel de productie als de vruchtmaat zijn immers belangrijk om een goed financieel resultaat te behalen. Anderzijds mag men ook de kosten (investeringen) en de arbeid (dunuren, plukrendement ...) niet uit het oog verliezen. Systemen met zware

Tabel 1 Kosten en arbeid per plantsysteem bij Conference ten opzichte van de struik-spil in de periode 2002-2011 - Bron: pcfruit-pps

	Kosten (%)			Arbeid (%)		
	Aanleg	Groei-jaren	Totaal	Aanleg	Groei-jaren	Totaal
Tiense haag	68	104	89	99	102	102
Lange snoei	68	102	88	95	140	139
Struik-spil	100	100	100	100	100	100
Kandelaar	98	107	103	192	99	102
V-haag	180	112	140	394	121	130
Snoerbomen	234	103	157	272	119	124
Drapeau	60	139	106	93	133	132

Tabel 2 Opbrengstgegevens voor de verschillende plantsystemen van Conference in de periode 2003-2011 - Bron: pcfruit-pps

	Opbrengst (ton/ha)	% t.o.v. struik-spil	Vruchtgewicht (g)
Tiense haag	268	106	182
Lange snoei	357	141	170
Struik-spil	253	100	188
Kandelaar	259	102	197
V-haag	324	128	198
Snoerbomen	299	118	176
Drapeau	343	135	185

Figuur 1 Financieel resultaat van Conference na 10 groei-jaren - Bron: pcfruit-pps 2002-2011

terugverdiend. Ook de struik-spil heeft na 10 jaar een tegenvallend financieel resultaat. Dit is in belangrijke mate het gevolg van het slechte plantmateriaal en de zeer lage opbrengst in het vierde groei-jaar (2005).

Is de teler tevreden?

Het enige goede plantsysteem bestaat niet. Als een teler tevreden is van het plantsysteem dat hij momenteel heeft, en

investeringen zijn meer onderhevig aan lage prijzen, dan systemen met lagere investeringen.

Mogelijke systemen voor de toekomst zijn de struik-spil, de V-haag, de Tiense haag en het drapeausysteem. Wat het laatste systeem betreft, is het nog even afwachten of het ook bij oudere bomen voldoende dikke peren kan geven. ■